

BUŇKA

- Ročník: 6.
- Vzdělávací oblast.: Člověk a příroda
- Vzdělávací obor: Přírodopis

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Anotace

- Materiál obsahuje prezentaci zaměřenou na učivo o rostlinné a živočišné buňce
- Materiál je možné využít na vyvození i na opakování učiva.

- **Šablona V/2**

- **Název:** Inovace a zkvalitnění výuky v oblasti přírodních věd

- **Téma:** Buňka

- **Autor:** Petr Chalupný

- **Datum vytvoření:** 4.1.2012

- **Očekávaný výstup:** Žáci se seznamují se stavbou rostlinné a živočišné buňky, s rozdílnostmi v jejich složení. Forma prezentace obrázků s textem promítaným na interaktivní tabuli. Touto formou si opakují učivo a prohlubují znalosti.

- **Klíčová slova:** buňka., organely, organismy

- **Druh učebního materiálu:** prezentace

- **Cílová skupina:** žák 2. stupně ZŠ

- **Typická věková skupina:** žáci 6. třídy

Zdroje obrázků

<http://www.cgrove417.org/fr/Science/Climate/climate%20graphics/Climatezones.jpg> (podnebné pásy)

http://www.ikzm-d.de/images/78_kopklima_1.gif (klimadiagram)

http://www.zatlanka.cz/vyukove-materialy/zemepis/obrazky/klimadiagram_2_v.jpg (klimadiagram)

http://www.zatlanka.cz/vyukove-materialy/zemepis/obrazky/klimadiagram_6_v.jpg (klimadiagram)

<http://www.miamisci.org/ecolinks/img/mapbiospherebig.jpg> (vegetační pásy)

http://www.quido.cz/priroda/obrazky/antarktida_mapa_v.jpg (Antarktida)

<http://www.phys.unsw.edu.au/~mqb/polepiccies/99092sF.jpg> (výzkumná atarnice)

<http://aletorro.files.wordpress.com/2009/02/antarctica.jpg> (tučňáci)

http://www.mapasveta.info/arktida/images/arctic_region_pol02.jpg (Arktida)

<http://www.biolib.cz/IMG/GAL/21432.jpg> (lední medvěd)

<http://www.biolib.cz/IMG/GAL/71471.jpg> (kosatka)

http://www.duke.edu/web/nicholas/bio217/rsf4%20awc7/caribou_tundra.jpg (tundra)

http://www.madrimasd.org/blogs/universo/wp-content/blogs.dir/42/files/808/o_permafrost.jpg (tundra)

http://blogs.sundaymercury.net/weirdscience/o_permafrost_Science%20poles.jpg (permafrost)

<http://www.ih.k12.oh.us/ps/Inuit/Inuits1.gif> (kde žijí Inuité)

http://thedude.com/images/thule_inuit_family.jpg (inuité)

http://www.windows2universe.org/earth/polar/images/simon_tradcloth.jpg (Inuité)

<http://www.cas.vanderbilt.edu/bioimages/biohires/ecoregions/h50607yukon-r-dalton-15gsb41.jpg> (tajga)

<http://smrk.navajo.cz/smrk.jpg> (smrk)

<http://www.e-monsite.com/s/2008/04/14/grandmamanjacqueline/meleze-011-c7pv4.jpg> (modřín)

<http://www.ezoo.cz/files/zvire/126.jpg> (medvěd)

http://www.mezistromy.cz/userdata/fotografie/savci/vlk_obecný.jpg (vlk)

<http://www.naturfoto.cz/fotografie/ostatni/rys-ostrovid-3168.jpg> (rys)

<http://tiee.ecoed.net/vol/v5/practice/dalgleish/img/konza1-prairie-1600x1200.jpg> (prérie)

http://www.redorbit.com/modules/reflib/article_images/42_8d22f2ef9b048a1345c4100900647e9c.jpg (bizon)

http://krajina.kr-stredocesky.cz/apollo/pictures/2_20041123132921950982.jpg (sysel)

http://www.pataki.cz/skola/3ag_zem/prii obl_01.jpg (Středomoří)

<http://www.worldatlas.com/aatlas/infopage/mediterranean.gif> (mapa Středomoří)

[http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/7/77/Orange_tree_\(chez_fine\).jpg](http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/7/77/Orange_tree_(chez_fine).jpg) (pomerančovník)

<http://nocameraintervention.files.wordpress.com/2009/02/olivetree.jpg> (olivovník)

BUŇKA

Buňka je základní stavební a funkční jednotkou organismu.

Přijímá a tráví potravu

Vylučuje nestravitelné zbytky

Dýchá

Roste

Pohybuje se

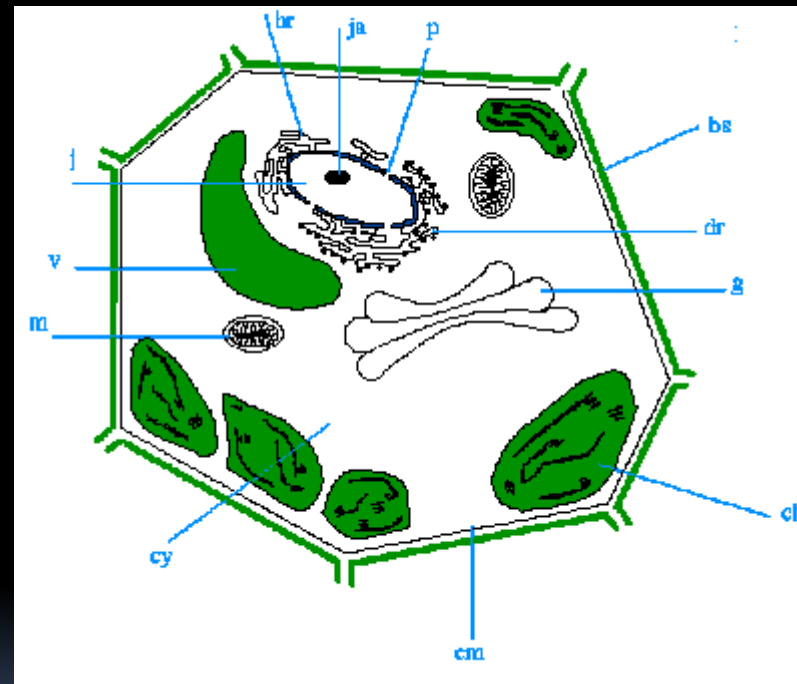
Reaguje na podněty z okolí

■ **Rozmnožuje se**

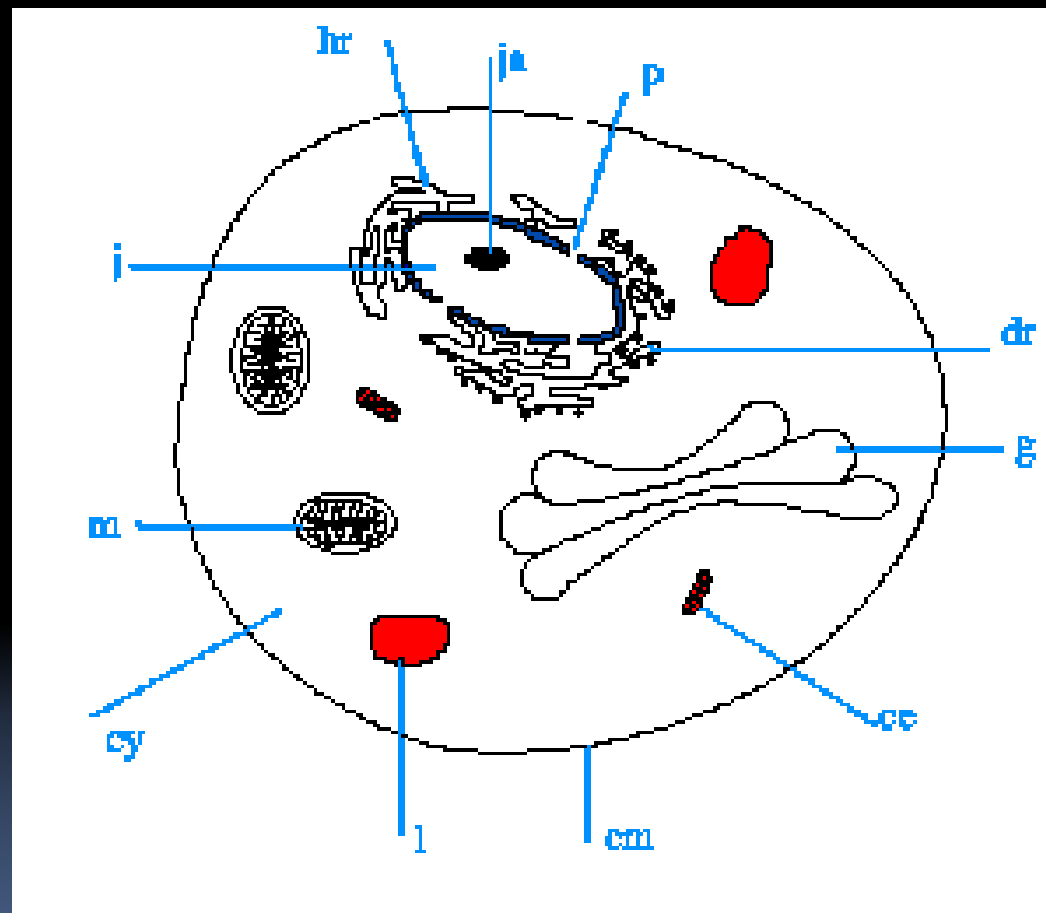
Organismy, jejichž tělo je tvořeno pouze jednou buňkou ⇒ **JEDNOBUNĚČNÉ ORGANISMY**

Organismy jejichž tělo je tvořeno z mnoha set až bilionů buněk ⇒ **MNOHOBUNĚČNÉ ORGANISMY**

Rostlinná buňka

Živočišná buňka

Součásti buňky

Cytoplazma: tvoří obsah buňky, v ní rozmístěny ústroječky, zajišťující v buňce životně důležité funkce

Plazmatická membrána: ohraničuje cytoplazmu, zajišťuje styk buňky s okolím, je polopropustná

U rostlinných buněk je ještě **buněčná stěna** – zpevňuje a chrání

Buněčné organely

Jádro: odděleno jadernou membránou, nositel dědičné informace, řídí činnost buňky a její rozmnožování

Mitochondrie: jejich činností buňka získává energii (rozklad složitých organických sloučenin), místo buněčného dýchání

Chloroplasty: obsahují zelené rostlinné barvivo, probíhá v nich fotosyntéza

Vakuoly: odděleny membránou, obsahují buněčnou šťávu (voda a rozpuštěné látky), mohou obsahovat i barviva – zbarvení celých rostlinných orgánů (plody třešní ...)

U živočišných pouze potravní a stažitelné vakuoly.

Opakování

1. Co je to buňka?
2. Funkce buňky jsou?
3. Doplň tabulku:

Organely	Buňka rostlinná	Buňka živočišná
Plazmatická membrána		
Buněčná stěna		
Jádro		
Mitochondrie		
vakuoly		
chloroplasty		